

Motion till riksdagen 2005/06:U320

av **Hillevi Larsson och Anne Ludvigsson (s)**

Sexuell och reproduktiv hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av fokus på sexuell och reproduktiv hälsa i det svenska biståndet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att verka för att även internationella biståndsprojekt, organiserade av FN och EU, bör fokusera på sexuell och reproduktiv hälsa.

Motivering

Förbättrad sexuell och reproduktiv hälsa är inte bara en viktig del av fattigdomsbekämpningen, frågan berör också grundläggande mänskliga rättigheter och rätten till liv. Varje år dör runt 600 000 kvinnor i samband med graviditet och förlossning och omkring 1,5 miljoner spädbarn dör varje år på grund av att de inte ammas tillräckligt. Det är också en grundläggande rätt att själv få välja när eller om man ska skaffa barn. Enligt uppgifter från Sida står felaktigt utförda aborter för mellan en fjärdedel och upp till hälften av mödradödligheten. Spridningen av hiv/aids är ett ökande problem i många fattiga länder, speciellt i Afrika, med djupa humanitära lidanden som följd.

Delvis kan denna utveckling bekämpas genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt direkt stöd i form av t.ex. preventivmedel och mediciner, men det handlar också om att ändra attityder och upplysa människor om deras sexuella rättigheter. Framför allt är det viktigt att unga människor får tillgång till information i dessa frågor. Rätten till god sexuell och reproduktiv hälsa är också en fråga om jämställdhet. Tillgång till god sexuell och reproduktiv hälsa innebär ökade valmöjligheter för kvinnor. Ökade valmöjligheter i sin tur innebär ökat inflytande för kvinnorna över sina egna liv. Det är två viktiga förutsättningar för att fattiga kvinnor ska ha möjlighet att ta sig ur sin fattigdom.

Sverige har varit drivande i arbetet för människors sexuella och reproduktiva hälsa, vilket bl.a. har framkommit vid FN-konferenserna om befolkning

Fel! Okänt namn på

och utveckling i Kairo 1994 – där det t.ex. beslutades om att avsätta 4 procent av biståndet till sexuell och reproduktiv hälsa – om kvinnors situation i Peking 1995 och om sexuellt utnyttjande av barn som anordnades i Stockholm 1996. FN:s millenniemål är en viktig och ambitiös milstolpe där det internationella samfundet bl a beslutade om att minska mödradödligheten med tre fjärdedelar och dödligheten bland barn under fem år med två tredjedelar av de nuvarande talen före år 2015 samt att börja minska spridningen av hiv/aids.

Samtidigt som dessa ambitiösa mål läggs fram kan vi på vissa håll i världen se olyckliga tendenser i motsatt riktning. Som exempel kan nämnas det amerikanska beslutet år 2002 att dra in sitt bidrag till det FN-organ som har ansvar för dessa frågor, UNFPA, och istället omslusa det till bilaterala initiativ med annan inriktning. Tyvärr är de senaste skrivningarna från toppmötet i New York svagare än tidigare. Det svenska engagemanget har gett oss utrymme för att ytterligare driva upp rätten till sexuell och reproduktiv hälsa på den internationella politiska dagordningen. Det kan göras genom ett ökat fokus på dessa frågor i det svenska biståndet. Detta skulle sända tydliga signaler om den vikt Sverige lägger vid rätten till sexuell och reproduktiv hälsa samt presentera ett positivt exempel för andra länders regeringar. Det är extra viktigt eftersom det fortfarande finns djupa åsiktsskillnader i frågor som rör kvinnors och ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa. Vi kan också aktivt medverka till att internationella biståndprojekt, exempelvis inom FN:s och EU:s ram, i högre grad fokuserar på sexuell och reproduktiv hälsa.

Stockholm den 28 september 2005

Hillevi Larsson (s)

Anne Ludvigsson (s)